

APSTIPRINĀTS

Studiju akreditācijas komisijas

2017. gada 20. decembra sēdē, prot. Nr. 16

Izstrādāta saskaņā ar Ministru kabineta
2015. gada 14. jūlija noteikumu Nr.407
“Augstskolu, koledžu un studiju virzienu
akreditācijas noteikumi” 8.5. apakšpunktu

Studiju virzienu novērtēšanas metodika

I. Vispārīgie jautājumi

1. Studiju virzienu novērtēšanas metodika (turpmāk - Metodika) nosaka studiju virzienu novērtēšanas kārtību un sniedz metodisku atbalstu studiju virzienu novērtēšanai. Metodikā raksturotās procedūras nodrošina studiju kvalitātes novērtēšanu atbilstoši nacionālajam normatīvajam regulējumam un standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (turpmāk – ESG).
2. Studiju virzienu novērtēšanu organizē Akadēmiskās informācijas centra (turpmāk - Centrs) Akreditācijas departaments, kas turpmāk tekstā saukts - Augstākās izglītības kvalitātes aģentūra (turpmāk – Aģentūra) saskaņā ar Augstskolu likumu, Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumiem Nr.407 “Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.407) un Ministru kabineta 2015. gada 14. jūlija noteikumiem Nr.409 “Nodibinājuma “Akadēmiskās informācijas centrs” maksas pakalpojumu cenrādis” (turpmāk – MK noteikumi Nr.409)
3. Galvenie studiju virziena novērtēšanas procesa dalībnieki savā darbībā ievēro šādus principus:
 - 3.1. objektivitāte un balstīšanās uz faktiem;
 - 3.2. konfidencialitāte;
 - 3.3. cieņa pret novērtēšanas procesa dalībniekiem;
 - 3.4. neitralitāte;
 - 3.5. sadarbība.
4. Studiju virziena novērtēšanas procesa galvenie dalībnieki ir:
 - 4.1. augstskola/ koledža¹;

¹ Šajā dokumentā lietotais termins “augstskola/ koledža” ir attiecināms uz visām Augstskolu likumā minētajām augstākās izglītības un zinātnes institūcijām, kas īsteno akadēmiskās un profesionālās studiju

- 4.2. Aģentūra;
- 4.3. studiju akreditācijas komisija (turpmāk – Komisija);
- 4.4. studiju virzienu novērtēšanas komisija (turpmāk – ekspertu grupa);
- 4.5. Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas padome (turpmāk - Padome).

II. Studiju virziena akreditācijas procesa dalībnieku tiesības un pienākumi

5. Augstskola/ koledža:

- 5.1. ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms studiju virziena akreditācijas termiņa beigām iesniedz Centrā iesniegumu studiju virziena akreditācijai (turpmāk – akreditācijas iesniegums) saskaņā ar MK noteikumiem Nr.407, iesniegumam pievieno studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu atbilstoši Aģentūras izstrādātajām Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijām (turpmāk - pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas), ievērojot Augstskolu likumā un citos normatīvajos aktos, kā arī Metodikā noteiktās prasības attiecībā uz studiju virziena akreditāciju;
- 5.2. triju darbdienu laikā var izteikt noraidījumu ekspertiem, iesniedzot Centrā pamatotu rakstisku iesniegumu, norādot katra noraidītā eksperta noraidījuma iemeslus;
- 5.3. piedalās ekspertu grupas vizītes saskaņošanā un organizēšanā;
- 5.4. nodrošina pieeju studiju virziena informatīvajiem resursiem/ infrastruktūrai, tajā skaitā bibliotēkas resursiem, materiāltehniskajam nodrošinājumam, noslēguma darbiem (ja tādi ir), pārbaudījumu materiāliem un citiem resursiem pēc Aģentūras vai ekspertu grupas pieprasījuma;
- 5.5. ir atbildīga, ka tās sniegtā informācija pilnvērtīgi raksturo novērtēšanai iesniegto studiju virzienu;
- 5.6. nodrošina atbilstošus apstākļus, telpas un aprīkojumu novērtēšanas vizītes norisei;
- 5.7. ekspertu grupas vizītes laikā ir gatava demonstrēt apliecinājumus pašnovērtējuma ziņojumā sniegtajai informācijai.

6. Aģentūra:

- 6.1. izstrādā un savā darbībā ievēro Metodiku un procedūras, kas atbilst ESG;
- 6.2. izstrādā studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas un studiju virzienu novērtēšanas komisijas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas (turpmāk - ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas) un publicē tās Aģentūras tīmekļvietnē;
- 6.3. studiju virziena novērtēšanai izveido un apstiprina ekspertu grupu, kura sastāv no pieciem ekspertiem;
- 6.4. dalībai ekspertu grupas vizītēs augstskolās/ koledžās un to filiālēs novērotāju statusā (bez balsstiesībām) var apstiprināt Latvijas Studentu apvienības (turpmāk – LSA) un Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (turpmāk – LIZDA) pārstāvjus;

- 6.5. organizē ekspertu grupas darbu, tajā skaitā organizē ekspertu grupas vizītes augstskolās/ koledžās, to filiālēs, piedalās tajās, kā arī nodrošina nepieciešamās informācijas iegūšanu un iesniegto dokumentu pārbaudi atbilstoši MK noteikumu Nr.407 8. pielikumā minētajām studiju virziena atbilstības normatīvo aktu prasībām (turpmāk – atbilstības novērtējums);
 - 6.6. organizē Padomes un Komisijas sēdes, pieprasa un saņem nepieciešamās ziņas no valsts reģistriem;
 - 6.7. organizē ekspertu mācības gan pirms novērtēšanas vizītes, gan arī akadēmiskā gada laikā, tās iepriekš izziņojot;
 - 6.8. nodrošina akreditācijas procesa dokumentēšanu un arhivēšanu;
 - 6.9. publicē Aģentūras mājaslapā informāciju par studiju virzienu akreditāciju;
 - 6.10. sniedz informāciju un konsultācijas studiju virzienu kvalitātes nodrošināšanas jautājumos;
 - 6.11. analizē augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas rezultātus un sniedz rekomendācijas tās pilnveidei;
 - 6.12. piedalās Eiropas augstākās izglītības telpas institūciju darbībā un aktivitātēs augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas jomā;
 - 6.13. katra gada sākumā Aģentūras mājaslapā publicē sarakstu ar studiju virzieniem, kuriem attiecīgajā gadā jāveic novērtēšana.
7. Komisija darbojas saskaņā ar Studiju akreditācijas komisijas reglamentu un veic šādus uzdevumus:
 - 7.1. izskata augstskolas/ koledžas iesniegumu par studiju virziena akreditāciju;
 - 7.2. apspriež, analizē un izvērtē ekspertu grupas kopīgo atzinumu;
 - 7.3. pieņem lēmumu par studiju virziena akreditāciju vai par atteikumu to akreditēt;
 - 7.4. lemj par izmaiņu izdarīšanu studiju virzienu akreditācijas lapā un par izmaiņu pieļaujamību studiju virzienā MK noteikumu Nr.407 8.7.apakšpunktā noteiktajos gadījumos un atbilstoši metodikai par izmaiņu novērtēšanas organizēšanu;
 - 7.5. ja nepieciešams, konsultējas ar ekspertu grupas ekspertiem;
 - 7.6. pieprasa no augstskolām/ koledžām un valsts institūcijām savas darbības veikšanai nepieciešamo papildu informāciju;
 - 7.7. ja nepieciešams, apmeklē augstskolu/ koledžu, lai studiju virziena akreditācijas vai pieļaujamo izmaiņu akreditētā studiju virzienā novērtēšanas ietvaros iepazītos ar faktiskajiem apstākļiem augstskolā/ koledžā;
 - 7.8. sniedz izglītības un zinātnes ministram priekšlikumu par studiju virziena ārpuskārtas akreditāciju.
 8. Ekspertu grupa savā darbā ievēro šādus principus:
 - 8.1. objektivitāte un balstīšanās uz faktiem – ekspertam ir jābūt godīgam un objektīvam savos centienos sasniegt vērtēšanas mērķi. Izsakot savu viedokli, formulējot secinājumus vai pieņemot lēmumus, ekspertam ir jābalstās uz faktiem, novērojumiem un personīgo kompetenci;
 - 8.2. neitralitāte – studiju virziena novērtēšanā ekspertam ir jādarbojas neatkarīgi. Eksperts nedrīkst pārstāvēt augstskolas/ koledžas, studiju virziena vai citas puses intereses;

- 8.3. cieņa pret novērtēšanas procesa dalībniekiem – novērtēšanas laikā ekspertam jārīkojas ar labiem nodomiem kā profesionālim. Eksperts nedrīkst pārsniegt savos uzdevumos noteikto. Ekspertam ir jāattiecas pret novērtēšanā iesaistītajiem kā pret personām, kas ir spējīgas uzņemties atbildību par savu rīcību, tādēļ, atsaucoties uz studiju virziena stiprajām un vājajām pusēm, ekspertam jābalstās uz faktiem un novērojumiem;
 - 8.4. konfidencialitāte – visa informācija, kas saistīta ar novērtēšanu (intervējamo viedokļi, pašnovērtējuma ziņojums un papildinformācija, ko sniegusi augstskola/ koledža), drīkst tikt izmantota tikai un vienīgi novērtēšanas procesam;
 - 8.5. sadarbība – kā ekspertu grupas dalībniekam katram ekspertam ir jābūt atvērtam sadarbībai ar pārējo ekspertu grupu. Ekspertu sadarbību koordinē ekspertu grupas vadītājs. Ekspertu grupai jāveido savstarpēja saprašanās ar augstskolas/ koledžas pārstāvjiem un jācenšas palīdzēt augstskolai/ koledžai pilnveidot kvalitātes kultūru.
9. Padome:
- 9.1. veic stratēģisku vadību un plānošanu studiju virzienu akreditācijas nodrošināšanai;
 - 9.2. apstiprina Komisijas locekļu atlases kritērijus;
 - 9.3. apstiprina Komisijas sastāvu, priekšsēdētāju un vietnieku;
 - 9.4. apstiprina Komisijas reglamentu.

III. Studiju virziena akreditācija

10. Kopsavilkums par studiju virziena akreditācijas procesa secību

- 10.1. Augstskola/ koledža saskaņā ar MK noteikumu Nr.407 38.punktu sagatavo akreditācijas iesniegumu, veic studiju virziena pašnovērtējumu un, ņemot vērā Aģentūras sagatavotās pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas, sagatavo pašnovērtējuma ziņojumu un MK noteikumos Nr.407 noteiktajā kārtībā iesniedz Aģentūrā.
- 10.2. Aģentūra pārbauda augstskolas/ koledžas akreditācijas iesniegumu un tam pievienotos dokumentus, to atbilstību MK noteikumu Nr.407 prasībām un pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijām, un, ja nepieciešams, rakstiski pieprasa trūkstošo informāciju (turpmāk – papildinformācija). Papildinformāciju augstskola/ koledža Aģentūrā iesniedz 30 dienu laikā pēc tās pieprasīšanas.
- 10.3. Aģentūra 10 darbdienu laikā pēc akreditācijas iesnieguma saņemšanas vai, ja pieprasīta papildinformācija, pēc papildinformācijas saņemšanas, izvērtē augstskolas/ koledžas studiju virziena atbilstību normatīvo aktu prasībām (turpmāk – atbilstības novērtējums) saskaņā ar MK noteikumu Nr.407 8. pielikumu.

- 10.4. Ekspertu grupa veic studiju virziena kvalitātes novērtējumu, pamatojoties uz augstskolas/ koledžas akreditācijas iesniegumu, pašnovērtējuma ziņojumu, augstskolas/ koledžas iesniegto papildinformāciju, 10.3.apakšpunktā minēto atbilstības novērtējumu, ekspertu grupas vizītē gūtajām atziņām un secinājumiem, no valsts reģistriem saņemto informāciju, kā arī Izglītības kvalitātes valsts dienesta (turpmāk – IKVD) un sertifikācijas institūciju, ja tāda ir, sniegto informāciju par novērtējamo studiju virzienu, kā arī MK noteikumu Nr.407 9. pielikumā noteiktajiem studiju virziena vērtēšanas kritērijiem un šo Metodiku, kā arī sagatavo ekspertu grupas kopīgo atzinumu par novērtējamo studiju virzienu atbilstoši ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijām, novērtējot kvalitāti saskaņā ar vērtēšanas kritērijiem un sniedzot analīzi par kritērijus raksturojošajiem aspektiem.
- 10.5. Komisija iepazīstas ar visiem augstskolas/ koledžas iesniegtajiem dokumentiem, atbilstības novērtējumu, ekspertu grupas kopīgo atzinumu, aizpildītu veidlapu ar augstskolas/ koledžas komentāriem par studiju virzienu ekspertu grupas kopīgajā atzinumā konstatētajām faktu kļūdām, ja tādas ir, IKVD un sertifikācijas institūciju, ja tāda ir, sniegto informāciju, kā arī, ja nepieciešams, ar faktiskajiem apstākļiem augstskolā/ koledžā un citu Komisijas rīcībā esošo informāciju un pieņem lēmumu par studiju virziena akreditāciju vai attiecumu studiju virzienu akreditēt.
- 10.6. Gadījumā, ja augstskola/ koledža nepiekrīt Komisijas pieņemtajam lēmumam, Komisijas lēmumu var apstrīdēt Centrā. Centra lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

11. Pieteikšanās studiju virziena akreditācijai:

- 11.1. Augstskola/ koledža ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms akreditācijas termiņa beigām iesniedz Aģentūrā akreditācijas iesniegumu, ko paraksta augstskolas rektors vai koledžas direktors. Akreditācijas iesniegumam pievieno studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar Centra izstrādātajām pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijām un kas ir akreditācijas iesnieguma neatņemama sastāvdaļa.
- 11.2. Akreditācijas iesniegumā norāda:
- 11.2.1. augstskolas/ koledžas nosaukumu;
 - 11.2.2. studiju virziena nosaukumu;
 - 11.2.3. studiju virzienam atbilstošo studiju programmu nosaukumus un kodus saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju;
 - 11.2.4. studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas ilgumu un apjomu;
 - 11.2.5. studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanas valodu, studiju veidu un formu, tai skaitā tālmācību, kā arī studiju programmu

īstenošanas vietas (augstskolas, augstskolas filiāles vai koledžas, koledžas filiāles) adresi;

- 11.2.6. prasības, kas noteiktas, uzsākot studiju virzienam atbilstošo studiju programmu apguvi;
 - 11.2.7. studiju virzienam atbilstošajās studiju programmās iegūstamos grādus, profesionālās kvalifikācijas vai grādus un profesionālās kvalifikācijas;
 - 11.2.8. tās personas vārdu, uzvārdu un amatu, akadēmisko/zinātnisko grādu, e-pasta adresi, kontaktālrūni, kuru augstskola/ koledža pilnvarojusi kārtot ar studiju virziena akreditāciju saistītos jautājumus.
- 11.3. Augstskola/ koledža pašnovērtējuma procedūru veic saskaņā ar iekšēji izstrādātām procedūrām, un augstskola/ koledža ir atbildīga par pienācīgu pašnovērtējuma veikšanu un pašnovērtējuma ziņojuma sagatavošanu noteiktā termiņā. Pašnovērtējuma ziņojuma saturam un struktūrai ir jāatbilst pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijās noteiktajām prasībām.
- 11.4. Augstskola/ koledža akreditācijas iesniegumu un pašnovērtējuma ziņojumu iesniedz Centrā papīra formā, pievienojot identisku akreditācijas iesnieguma un pašnovērtējuma ziņojuma elektronisko versiju elektroniskā datu nesējā, vai elektroniskā formā. Papīra formā iesniegtā dokumenta lapām ir jābūt sanumurētām un dokumentam jābūt iesietam tā, lai lapas nevarētu atdalīt. Elektroniskā formā iesniegtu akreditācijas iesniegumu paraksta ar drošu elektronisko parakstu saskaņā ar Elektronisko dokumentu likuma prasībām. Dokumentu iesniedz valsts valodā ar tulkojumu angļu valodā (citu organizāciju sniegto dokumentu tulkojumiem var norādīt atzīmi 'darba tulkojums'). Strīdu gadījumā noteicošie ir valsts valodā iesniegtie dokumenti.
- 11.5. Aģentūra pārbauda akreditācijas iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un, ja nepieciešams, rakstiski pieprasa papildinformāciju, ko augstskola/ koledža Aģentūrā iesniedz 30 dienu laikā pēc tās pieprasīšanas.
- 11.6. Akreditācijas iesniegumu atdod augstskolai/ koledžai šādos gadījumos:
- 11.6.1. nav veikta samaksa par studiju virziena akreditāciju atbilstoši MK noteikumiem Nr.409;
 - 11.6.2. nav iesniegta visa pieprasītā informācija atbilstoši MK noteikumu Nr.407 39. un 42.punktam;
 - 11.6.3. dokumenti nav noformēti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām dokumentu noformēšanas prasībām.

12. Iesniegto dokumentu pārbaude:

- 12.1. Aģentūra uzsāk novērtēšanas procedūru pēc tam, kad ir veikta samaksa par akreditāciju atbilstoši MK noteikumiem Nr.409, ir iesniegta visa Aģentūras pieprasītā informācija, un iesniegtie dokumenti ir noformēti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai dokumentu noformēšanas kārtībai.

- 12.2. Aģentūra 10 darbdienu laikā pēc akreditācijas iesnieguma saņemšanas vai, ja pieprasīta papildinformācija, pēc papildinformācijas saņemšanas veic atbilstības novērtējumu, pamatojoties uz MK noteikumu Nr.407 8. pielikumu.
- 12.3. Ja atbilstības novērtējumā konstatēta būtiska neatbilstība normatīvajiem aktiem, Komisija izvērtē, vai tas ir pietiekams pamats pieņemt lēmumu par atteikumu akreditēt studiju virzienu vai arī studiju virziena akreditācijas process turpināms.
- 12.4. Centrs pieprasa un saņem no valsts reģistriem studiju virziena akreditācijai nepieciešamos datus par augstskolu/ koledžu, kas ir iekļauti šajos reģistros.
- 12.5. Centrs pieprasa IKVD 10 darbdienu laikā sniegt informāciju par konstatētajiem augstskolas/ koledžas pārkāpumiem novērtējamā studiju virziena ietvaros un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanā, augstskolas/ koledžas veiktajiem pasākumiem šo pārkāpumu novēršanā un saņemtajām sūdzībām, kas saistītas ar attiecīgā studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanu.
- 12.6. Centrs pieprasa sertifikācijas institūcijai (ja profesijai tāda ir) vai Aizsardzības ministrijai, ja studiju programma attiecas uz militārās aizsardzības jomu, 10 darbdienu laikā sniegt studiju virzienam atbilstošo studiju programmu novērtējumu.

13. Ekspertu grupas izveidošana:

- 13.1. Aģentūra apstiprina ekspertu grupas sastāvā iekļaujamos ekspertus, tās vadītāju un sekretāru, kā arī LSA un/ vai LIZDA novērotāju dalību ekspertu grupas darbā.
- 13.2. Ekspertu atlases kritēriji un principi noteikti Centra apstiprinātajā nolikumā "Ekspertu atlases kritēriji un principi"², kas ir pieejams Aģentūras mājaslapā.
- 13.3. Ekspertu grupas sastāvā iekļauj piecus ekspertus, no kuriem viens ir LSA deleģēts pārstāvis, viens Latvijas Darba devēju konfederācijas (turpmāk – LDDK) deleģēts pārstāvis, vismaz viens eksperts ir no ārvalstīm. Ekspertu grupu veido tā, lai nodrošinātu, ka ekspertiem kopumā ir:
- 13.3.1. pieredze iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu darbībā un kvalifikācija nozarē, kas atbilst vērtējamam studiju virzienam;
 - 13.3.2. pieredze iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu darbībā;
 - 13.3.3. kvalifikācija nozarē, kas atbilst vērtējamam studiju virzienam;
 - 13.3.4. ekspertu grupas vadītājam ir iepriekšēja pieredze augstākās izglītības ārējās kvalitātes novērtēšanā.

² Ekspertu atlases kritēriji un principi, pieejams: http://www.aika.lv/wp-content/uploads/2017/12/Ekspertu_atlases_kriteriji_principi_LV.pdf

13.4. Veidojot un apstiprinot ekspertus konkrētai novērtēšanai, Aģentūra papildus ņem vērā šādus aspektus:

- 13.4.1. augstākās izglītības iestādes veids (augstskola/ koledža);
- 13.4.2. studiju virziens un tam atbilstošas studiju programmas;
- 13.4.3. novērtēšanas specifika (pirmā/kārtējā /ārkārtas akreditācija);
- 13.4.4. interešu konflikta³ neesamība.

13.5. Aģentūra lūdz LSA un LDDK 10 darbdienu laikā deleģēt savu ekspertu studiju virziena novērtēšanai.

13.6. Aģentūra informē LSA un LIZDA par iespēju 10 darbdienu laikā deleģēt novērotājus, kuri var piedalīties ekspertu grupas darbā bez balsstiesībām.

13.7. Triju darbdienu laikā pēc ekspertu grupas apstiprināšanas Aģentūra informē augstskolu/ koledžu par ekspertu grupas sastāvu un par Aģentūras darbinieku, kurš koordinēs novērtēšanu (turpmāk – novērtēšanas koordinators).

13.8. Augstskola/ koledža triju darbdienu laikā var izteikt noraidījumu ekspertu grupas dalībniekiem, iesniedzot Centrā pamatotu rakstisku iesniegumu, kurā izskaidro katra noraidītā ekspertu grupas dalībnieka noraidījuma iemeslus. Centrs divu nedēļu laikā izskata augstskolas/ koledžas iesniegumu un, ja atzīst iesniegumu par pamatotu, Aģentūra izveido jaunu ekspertu grupu un informē par to augstskolu/ koledžu.

13.9. Centrs noslēdz līgumu ar katru ekspertu par novērtēšanas veikšanu. Līgumam pievieno eksperta apliecinājumu par neatrašanos interešu konfliktā un konfidencialitātes pienākuma ievērošanu..

14. Ekspertu grupas dalībnieku pienākumi pirms vizītes un vizītes laikā:

14.1. Ekspertu grupas vadītājs:

- 14.1.1. atbildīgs par ekspertu grupas darbu kopumā;
- 14.1.2. pirms ekspertu grupas vizītes organizē ekspertu grupas dalībnieku komunikāciju⁴ pēc iepazīšanās ar dokumentiem;

³ Interešu konflikts:

- 1) Eksperts nav nodarbināts un viņam nav citu līgumveida attiecību ar augstākās izglītības iestādi, kuras studiju programma tiek novērtēta, vai arī viņš nav bijis nodarbināts šajā augstākās izglītības iestādē 2 gadu laikā pirms novērtēšanas vizītes.
- 2) Eksperts nav augstākās izglītības iestādes, kuras studiju programma tiek novērtēta, lēmēj institūcijas vai padomdevēj institūcijas sastāvā.
- 3) Eksperts nestudē augstākās izglītības iestādē, kuras studiju programma tiek novērtēta, kā arī nav to absolvējis 2 gadu laikā pirms novērtēšanas vizītes.
- 4) Novērtējamās studiju programmas un tai atbilstošā studiju virziena īstenošanā nav iesaistīta persona, kura ir eksperta tēvs, māte, vecāmāte, vecaistēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusbrālis, pusmāsa vai laulātais.

⁴ Videokonferences, telefonkonferences, e-pasta u.c. veidā

- 14.1.3. pirms ekspertu grupas vizītes apspriež ekspertu darba plānu ar Aģentūru;
- 14.1.4. pirms ekspertu grupas vizītes sadala pienākumus ekspertu grupā;
- 14.1.5. vada ekspertu grupas sanāksmes;
- 14.1.6. vizītes laikā vada tikšanās ar mērķa grupām vai arī deleģē citu ekspertu grupas dalībnieku vadīt tikšanos.

14.2. Ekspertu grupas sekretārs:

- 14.2.1. atbild par ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanu, kuru sagatavo, sadarbojoties ar pārējiem ekspertu grupas dalībniekiem;
- 14.2.2. pirms vizītes apkopo visu ekspertu grupas dalībnieku viedokļus un novērojumus, kas radušies, iepazīstoties ar dokumentiem;
- 14.2.3. vizītes laikā apkopo visu ekspertu grupas dalībnieku viedokļus un novērojumus;
- 14.2.4. iesniedz Aģentūrā ekspertu grupas kopīgo atzinumu, kas izstrādāts atbilstoši ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijām.

14.3. Ekspertu grupas dalībnieki:

- 14.3.1. iepazīstas ar dokumentiem, kas reglamentē studiju virziena akreditāciju, un pirms novērtēšanas vizītes piedalās Aģentūras organizētās mācībās;
- 14.3.2. iepazīstas ar augstskolas/ koledžas pašnovērtējuma ziņojumu un citu ar vērtējamo studiju virzienu saistīto informāciju;
- 14.3.3. noformulē viedokli par dažādiem aspektiem, iekļaujot arī jautājumus, kuriem nepieciešams pievērst īpašu uzmanību novērtēšanas vizītes laikā, un elektroniski to nosūta ekspertu grupas vadītājam un novērtēšanas koordinātoram ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms vizītes sākuma;
- 14.3.4. atkārtotas studiju virziena akreditācijas gadījumā ekspertu grupa novērtē, kā augstskola/ koledža ir novērsusi iepriekšējā ekspertu grupas kopīgajā atzinumā (vai licencējot studiju programmu, licencēšanas ekspertu atzinumā) norādītos trūkumus un kā ir ieviestas ekspertu grupas sniegtās rekomendācijas;
- 14.3.5. sagatavo un iesniedz novērtēšanas koordinātoram sarakstu ar informāciju, ko papildus jāiegūst no augstskolas/ koledžas;
- 14.3.6. veic citus uzdevumus, kas saistīti ar novērtēšanas procesu saskaņā ar darbu sadali ekspertu grupā;
- 14.3.7. piedalās novērtēšanas vizītē klātienē;
- 14.3.8. piedalās ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanā.

14.4. Novērotāja dalības mērķis ir novērtēšanas vizītes laikā veikt novērojumus par studiju virziena akreditācijas procesu un studiju virziena kvalitāti. Uz novērotāju attiecas šīs Metodikas 8.punktā minētie ekspertu darbības principi. Ja ir iepriekšējs saskaņojums ar ekspertiem, novērotājs tikšanās reizē laikā var uzdot jautājumus tikšanos mērķa grupām.

14.5. Novērtēšanas koordinators:

14.5.1. organizē novērtēšanas procesu, tajā skaitā:

- a) komunikācija ar ekspertu grupu un augstskolu/ koledžu;
- b) juridisko jautājumu kārtošana ar ekspertu grupu;
- c) ekspertu grupas dalībnieku ceļa un naktsmītņu organizēšana;
- d) mācības ekspertiem pirms novērtēšanas vizītes.

14.5.2. nodrošina ekspertu grupai pieeju pašnovērtējuma ziņojumam ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms vizītes augstskolā/ koledžā. Gadījumos, kad no Aģentūras neatkarīgu iemeslu dēļ mainās ekspertu grupas sastāvs, ekspertu grupas jaunie dalībnieki saņem pieeju pašnovērtējuma ziņojumam uzreiz pēc to iekļaušanas ekspertu grupā;

14.5.3. sagatavo novērtēšanas vizītes darba plānu un saskaņo to ar ekspertu grupu un ar augstskolu/ koledžu;

14.5.4. saskaņo jautājumu par tulka nepieciešamību, ja augstskola/ koledža vēlas pieaicināt tulku novērtēšanas vizītes laikā;

14.5.5. iesaistās ekspertu grupas darba plānošanā;

14.5.6. pieprasa papildu informāciju no augstskolas/ koledžas;

14.5.7. pārbauda ekspertu grupas kopīgo atzinumu un nepieciešamības gadījumā lūdz to precizēt;

14.5.8. sniedz atbalstu ekspertu grupai ar novērtēšanu saistītajos jautājumos.

14.6. Aģentūra organizē ekspertu grupas mācības, kurās var piedalīties arī novērotāji, pirms novērtēšanas vizītes augstskolā/ koledžā. Mācību laikā Aģentūra ekspertus iepazīstina ar:

14.6.1. novērtēšanas mērķiem un uzdevumiem;

14.6.2. ekspertu grupas darba plānu;

14.6.3. Metodiku un ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijām;

14.6.4. normatīvajiem aktiem, kas regulē studiju virzienu ārējo novērtēšanu;

14.6.5. Latvijas augstākās izglītības sistēmu;

14.6.6. konkrētās augstskolas/ koledžas un studiju virziena kontekstu.

15. Novērtēšanas vizīte:

15.1. Vizītes mērķis ir iegūt iespējami daudz informācijas par studiju virzienu un tam atbilstošajām studiju programmām, lai veiktu visaptverošu un objektīvu novērtēšanu saskaņā ar MK noteikumu Nr.407 9. pielikumā minētajiem vērtēšanas kritērijiem un ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijās pie katra vērtēšanas kritērija noteiktajiem aspektiem, kurus nepieciešams ņemt vērā, novērtējot kritērijus, Metodiku, kā arī iegūt apliecinājumu novērtējumiem un informācijai, kas sniegta augstskolu/ koledžu pašnovērtējuma ziņojumā, ka arī papildināt iepriekš iegūtās atziņas un novērojumus.

15.2. Ekspertu grupa novērtēšanas vizītes laikā tiekas ar augstskolas/ koledžas un/vai atbilstošās struktūrvienības vadību, pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes grupu,

mācībspēkiem⁵, studējošiem, absolventiem un darba devēju un/vai profesionālo organizāciju pārstāvjiem.

- 15.3. Vienas novērtēšanas vizītes laikā katrs augstskolas/ koledžas pārstāvis drīkst piedalīties tikai vienā tikšanās reizē ar ekspertu grupu, izņemot individuālus gadījumus, kad šāda iespēja ir iepriekš pārrunāta un saskaņota ar novērtēšanas koordinatoru. Tikšanās ar mācībspēkiem un studējošajiem notiek bez augstskolas/ koledžas vadības pārstāvju klātbūtnes, turklāt tikšanās reizē ar studējošajiem, netiek veidots studējošo saraksts.
- 15.4. Tikšanās reizēs ar absolventiem un darba devēju un/vai profesionālo organizāciju pārstāvjiem nedrīkst piedalīties personas, kuras studē un/ vai tiek nodarbinātas attiecīgajā augstskolā/ koledžā.
- 15.5. Augstskola/ koledža vizītes laikā nodrošina pieeju studiju virziena informatīvajiem resursiem/infrastruktūrai, tajā skaitā bibliotēkas resursiem, materiāltehniskajam nodrošinājumam, noslēguma darbiem (ja tādi ir), pārbaudījumu materiāliem un citiem resursiem pēc Aģentūras vai ekspertu grupas pieprasījuma. Augstskola/ koledža nodrošina atbilstošas telpas un aprīkojumu novērtēšanas vizītes norisei.
- 15.6. Ekspertu grupa katras darbdienu noslēgumā savstarpēji apspriež un apkopo iegūto informāciju un novērojumus. Vizītes noslēguma dienā ekspertu grupa savstarpēji pārrunā vizītes rezultātus, noformulē kopīgu viedokli par vērtēšanas kritēriju un to raksturojošo aspektu izpildi un vizītes laikā gūtās atziņas un galvenos secinājumus apspriež ar augstskolas/ koledžas vadību, kā arī mācībspēkiem un studējošo pārstāvjiem.
- 15.7. Novērtēšanas vizītes darba valoda ir angļu valoda, ja ar Aģentūru nav saskaņots citādi. Ja nepieciešams, augstskola/ koledža var izmantot tulka pakalpojumus, saskaņojot to ar Aģentūru pirms vizītes. Tulks nedrīkst būt iesaistīts novērtējamā studiju virziena īstenošanā. Izdevumus par tulkošanu augstskola/ koledža sedz no saviem līdzekļiem.
- 15.8. Novērtēšanas vizītes laikā pārtraukumi (kafijas pauzes, pusdienas, vakariņas) notiek atsevišķi no augstskolas/ koledžas pārstāvjiem, ja ekspertu grupas vadītājs nav piedāvājis citādi.
- 15.9. Ekspertu tikšanās ar augstskolas/ koledžas pārstāvjiem ietver gan tikšanos, gan interaktīvu diskusiju un viedokļu apmaiņu starp augstskolas/ koledžas pārstāvjiem un ekspertu grupas dalībniekiem, ja vien tiek iegūta pietiekama informācija ekspertu grupas kopīgajā atzinumā iekļauto vērtēšanas kritēriju un

⁵ Šajā dokumentā lietotais termins "mācībspēki" ir attiecināms uz attiecīgās augstskolas/ koledžas akadēmisko personālu un viesprofesoriem, asociētajiem viesprofesoriem, viesdocentiem, vieslektoriem un viesasistentiem.

tos raksturojošo aspektu analīzei un ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošanai.

- 15.10. Uzņemot ekspertu grupas, augstskolai/ koledžai nav jāgatavo prezentācijas par pašnovērtējuma ziņojumā jau iekļauto saturu. Gadījumā, ja prezentācijas ir sagatavotas, novērtēšanas koordinators, saskaņojot ar ekspertu grupas vadītāju, var lūgt augstskolu/ koledžu no tām atteikties, lai nodrošinātu lietderīgu, tikšanās reizei paredzētā laika izmantošanu.

16. Ekspertu grupas kopīgā atzinuma sagatavošana:

16.1. Pēc novērtēšanas vizītes ekspertu grupa:

16.1.1. piedalās kopīgā atzinuma sagatavošanā Aģentūras noteiktajos termiņos;
 16.1.2. kopīgo atzinumu sagatavo atbilstoši ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijām, ņemot vērā Metodiku, pašnovērtējuma ziņojumu, atbilstības novērtējumu, IKVD un sertifikācijas institūcijas sniegto informāciju, novērotāju sniegto informāciju, ja tāda ir sniegta par novērtējamo studiju virzienu, vizītes rezultātiem augstskolā/ koledžā un augstskolas/ koledžas sniegto papildinformāciju;

16.1.3. ekspertu grupa kopīgajā atzinumā sniedz rekomendācijas konstatēto trūkumu novēršanai (īstermiņa rekomendācijas) un studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidei (ilgtermiņā);

16.1.4. savstarpēji vienojas par vērtējamo kritēriju un to aspektu novērtējumu kopīgajā atzinumā, vienlaikus ņemot vērā Centra izstrādātās vadlīnijas studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu novērtēšanai un ESG I daļu "Standarti un vadlīnijas iekšējai kvalitātes nodrošināšanai";

16.1.5. vienojas par formulējumu, kas ir pieņemams visiem ekspertiem (consensus). Ja ekspertu grupas dalībnieku viedoklis par kādu vērtēšanas kritēriju atšķiras, atšķirīgo viedokli norāda tam paredzētajā kopīgā atzinuma sadaļā, norādot eksperta vārdu, uzvārdu, atšķirīgo viedokli, vērtēšanas kritēriju un atšķirīgā viedokļa pamatojumu;

16.1.6. studiju virziena vērtējuma sadaļā ekspertu grupa sniedz pamatojumu rekomendācijai par studiju virziena akreditācijas termiņu;

16.1.7. ekspertu grupas kopīgo atzinumu sagatavo angļu valodā, datorrakstā un iesniedz elektroniskā un papīra formā. Atzinumu papīra formā sagatavo un paraksta divos eksemplāros;

16.1.8. ekspertu grupa kopīgajā atzinumā raksturo gan pozitīvos, gan negatīvos aspektus, novērtējot katru vērtēšanas kritēriju, ekspertu grupa veic tās rīcībā esošās informācijas analīzi, sniedzot konkrētus piemērus un norādot atsaucis uz augstskolas/ koledžas sagatavoto pašnovērtējuma ziņojumu un informāciju, kas iegūta vizītes laikā. Ekspertu grupa analizē katru vērtēšanas kritēriju un formulē secinājumus, norādot augstskolas/ koledžas stiprās un vājās puses attiecībā uz vērtēšanas kritērija izpildi;

16.1.9. visiem apgalvojumiem sniedz detalizētu pamatojumu, it īpaši, ja kvalitātes kritērijs novērtēts negatīvi;

16.1.10. novērtējot kritērijus, ievēro konsekvenci starp studiju virziena un studiju programmu kritērijiem (atsevišķas studiju programmas novērtējumam jābūt sasaistītam ar studiju virziena novērtējumu un otrādi).

16.2. Ekspertu grupas sekretārs:

16.2.1. sagatavo ekspertu grupas kopīgo atzinumu, ievērojot, ka kopīgais atzinums atspoguļo visas ekspertu grupas viedokli, un, ņemot vērā informācijas avotus, kas ir minēti MK noteikumu Nr.407 54.punktā;

16.2.2. nodrošina kopīgā atzinuma atbilstību ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijām⁶;

16.2.3. nosūta atzinumu Aģentūrai noteiktajā termiņā;

16.2.4. nepieciešamības gadījumā veic precizējumus, balstoties uz Aģentūras sniegtajiem norādījumiem.

16.3. Aģentūra pārbauda ekspertu kopīgo atzinumu un var lūgt ekspertu grupu to precizēt.

16.4. Aģentūra ekspertu kopīgā atzinuma projektu nosūta augstskolai/ koledžai.

16.5. Augstskola/ koledža 10 darbdienu laikā no kopīgā atzinuma saņemšanas dienas var sniegt komentārus par ekspertu grupas kopīgajā atzinumā konstatētajām faktu kļūdām, iesniedzot Aģentūrā aizpildītu veidlapu ar augstskolas/ koledžas komentāriem par ekspertu grupas kopīgajā atzinumā konstatētajām faktu kļūdām atbilstoši MK noteikumu Nr.407 4. pielikumam. Komentāri par faktu kļūdām, pievienojot pamatojumu, jāiesniedz Centrā gan elektroniski, gan papīra formā latviešu valodā ar tulkojumu angļu valodā.

16.6. Aģentūra augstskolas/ koledžas sniegtos komentārus par faktu kļūdām nosūta ekspertu grupai.

16.7. Ekspertu grupa izskata augstskolas/ koledžas komentārus un piecu darbdienu laikā pēc to saņemšanas var precizēto kopīgo atzinumu un iesniegt to Aģentūrā. Precizēto kopīgo atzinumu Aģentūra izsūta augstskolai/ koledžai.

17. Lēmuma pieņemšanas, apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība:

17.1. Lēmumu par studiju virziena akreditāciju vai atteikumu akreditēt studiju virzienu (turpmāk – lēmums) pieņem Komisija. Komisija ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vismaz četri Komisijas locekļi. Lēmuma pieņemšanas procedūra ir

⁶ Studiju virzienu novērtēšanas komisijas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas: <http://www.aika.lv/wp-content/uploads/2017/10/Studiju-virziena-ekspertu-grupas-kopiga-atzinuma-izstrades-vadlinijas.pdf>

noteikta Komisijas reglamentā. Ja Komisijas loceklis pastāv interešu konflikta iespējamība, Komisijas loceklis lēmuma pieņemšanā nepiedalās.

- 17.2. Aģentūra informē attiecīgo augstskolu/ koledžu par akreditācijas iesnieguma izskatīšanas datumu, laiku un vietu. Augstskola/ koledža var deleģēt ne vairāk kā divus pārstāvjus dalībai sēdē. Pēc Komisijas pieprasījuma Aģentūra uz Komisijas sēdi var uzaicināt ekspertu grupas pārstāvi/pārstāvjus.
- 17.3. Aģentūra uz Komisijas sēdi uzaicina ministriju pārstāvjus vai ministriju deleģētos ekspertus, ja tiek izskatīti studiju virzieni, kas atbilst nozarei, kura ir attiecīgās ministrijas kompetencē, kā arī var uzaicināt nozaru ekspertus, kuriem sēdē ir padomdevēja tiesības.
- 17.4. Komisija iepazīstas ar augstskolas/ koledžas iesniegtajiem dokumentiem, atbilstības novērtējumu, ekspertu grupas kopīgo atzinumu, aizpildītu veidlapu ar augstskolas/ koledžas komentāriem par ekspertu grupas kopīgajā atzinumā konstatētajām faktu kļūdām, ja tāda ir, IKVD un sertifikācijas institūcijas sniegto informāciju, ja tāda ir, kā arī, ja nepieciešams, ar faktiskajiem apstākļiem augstskolā/ koledžā un citu Komisijas rīcībā esošo informāciju, un lemj par attiecīgā studiju virziena akreditāciju un tās termiņu vai atteikumu akreditēt studiju virzienu.
- 17.5. Aģentūra sagatavo lēmuma projektu, Komisijas locekļi to izskata un nepieciešamības gadījumā tas tiek precizēts. Lēmumu paraksta Komisijas priekšsēdētājs. Lēmumu 10 darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas izsniedz augstskolai/ koledžai.
- 17.6. Ja Komisija ir pieņēmusi lēmumu akreditēt studiju virzienu, Aģentūra 10 darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas izsniedz Izglītības un zinātnes ministrijai (turpmāk – Ministrija) lēmuma kopiju un Aģentūras sagatavoto studiju virziena akreditācijas lapu atbilstoši MK noteikumu Nr.407 11. pielikumam.
- 17.7. Ministrija 10 darbdienu laikā pēc lēmuma kopijas un studiju virziena akreditācijas lapas saņemšanas izsniedz Aģentūrai izglītības un zinātnes ministra parakstītu studiju virziena akreditācijas lapu. Izglītības un zinātnes ministra parakstīto studiju virziena akreditācijas lapu Aģentūra izsniedz augstskolai/ koledžai, kā arī reģistrē to.
- 17.8. Komisijas lēmumu var apstrīdēt Centrā, kas ir izstrādājis iekšējo kārtību apelāciju izskatīšanai, to nosakot Centra apstiprinātajā Apelācijas komisijas nolikumā⁷. Centra lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

⁷ *Apelācijas komisijas nolikums pieejams: http://www.aika.lv/wp-content/uploads/2017/12/Apelācijas_komisijas_nolikums_LV.pdf*

18. Pēcnovērtējuma aktivitātes:

- 18.1. Pēc novērtēšanas noslēguma un lēmuma par studiju virziena akreditāciju pieņemšanas, augstskola/ koledža veic darbības ar mērķi pilnveidot studiju virzienu, novēršot studiju virziena akreditācijas procesā konstatētos trūkumus un ieviešot ekspertu grupas sniegtās rekomendācijas studiju virziena pilnveidei.
- 18.2. Trīs mēnešu laikā no lēmuma par studiju virziena akreditāciju pieņemšanas augstskola vai koledža elektroniski iesniedz Centrā plānu par studiju virziena ekspertu grupas sniegto rekomendāciju ieviešanu (turpmāk – plāns).
- 18.3. Mēneša laikā no šīs Metodikas 18.2. punktā norādītā plāna saņemšanas Aģentūra iepazīstas ar augstskolas/ koledžas iesniegto plānu un nepieciešamības gadījumā lūdz augstskolu/ koledžu to precizēt.
- 18.4. Ja studiju virziens ir akreditēts uz diviem gadiem, augstskola/ koledža elektroniski iesniedz Aģentūrā pārskatu par ekspertu grupas sniegto rekomendāciju ieviešanu sešu mēnešu laikā no lēmuma par studiju virziena akreditāciju pieņemšanas.
- 18.5. Ja studiju virziens, akreditēts uz sešiem gadiem, augstskola/ koledža pārskatu par ekspertu grupas sniegto rekomendāciju ieviešanu elektroniski iesniedz divpadsmit mēnešu laikā no lēmuma par studiju virziena akreditāciju pieņemšanas.
- 18.6. Aģentūra mēneša laikā no pārskata saņemšanas iepazīstas ar augstskolas/ koledžas veiktajām darbībām studiju virziena pilnveidei, kā arī ar citu informāciju par studiju īstenošanu attiecīgajā studiju virzienā. Ja konstatēti būtiski trūkumi, Aģentūra par to informē Komisiju, kas lemj par studiju virziena akreditācijas statusu.
- 18.7. Centrs izstrādājis iekšējo kārtību pēcnovērtējuma aktivitātēm, kas noteikta Centra apstiprinātajos noteikumos par pēcnovērtējuma aktivitātēm⁸.

Studiju akreditācijas komisijas priekšsēdētāja

T.Volkova

⁸ Noteikumi par pēcnovērtējuma aktivitātēm pieejami: http://www.aika.lv/wp-content/uploads/2017/12/Noteikumi_par_pecnovertejuma_aktivitatem_LV.pdf